

Piripu norĩ

Piripu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érezé

Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã hã Paru hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ ma sômri za'ra, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tô ĩsazei'ô'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tô dazazéb 're, da'madâ'â'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awẽ ma tô oto tâma waprozi zahuré ni, pusi da apã.

Ā ĩbaihã hã darob amoi âma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tô âma rob'ui'ére, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tô tâma waihu'u za'ra, âne: Zezusihĩ zazei'wa norĩ hã te za tô te te 're robzépata za'êtê za'ra. ĩsazeté'wa norĩ âma ma tô duré tihâtâ'â za'ra, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hâimana za'ra mono wa. Ma tô duré tâma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tô duré tâma roti za'ra, Cristuhu nhĩrã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono ô ne. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tâma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tô duré tâma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nhonhĩ'rãmi na dâ'â wa, ĩmama hã te te tâma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tâma ĩ'uwaimrami ne.

1 ¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihĩ ma romhuri'wa norĩ, wa âma aima rob'ui'ére za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi âma uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihĩ âma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, Piripu norĩ âma 're ĩmreme mono zé wasu'u

³ Ai'âma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩwata u'âsi, ĩnhĩb'apito âma. ⁴ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'âma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono

sidâpâsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba. ⁵ Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ĩwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're ĩropéi mono zém na hã. Taha wa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. ⁶ Ta hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba zém na, ĩwẽ na te te ai'ãma ĩsãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa õne u'â, ti'ai u apâ we ĩmorizéb u, Cristu Zezusi hã. Taha õ ré, te te aiwi sazâri waihu'u za'ra wa'aba õ di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. ĩwẽ si te za tô te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. ãne wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. ⁷ ĩ'uwai'baba wa tô ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩpẽ'ẽ 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hâimana u'âsi mono wa. Romhuri ĩwẽ uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tô ĩsiré tâma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tô. ãhãna dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré, ma tô a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhâimana mono õ ré hã ma tô duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwẽ hã senai õ newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tô ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi. ⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, tâma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpẽ'ézé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tô duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'êté u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwẽ na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Tawapsi te za ĩwẽ si asima 're ĩpisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da hã. ãne wapsi, 'rãwi aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono õ di za, nimahã na Cristu apâ we ĩmorizéb u hã. ãhã zarina si, te za aiwasété wi, aihâimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo. ¹¹ Taha wa, te za ĩwẽ si 're ĩmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. ãne na ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono

wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

Paru hã Cristuhu ma si, 're ìsisômri mono zé wasu'u

12-13 Ìsisânawã norĩ, e ãme ropipa hã ìma ìhâimanazéb zarina, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te datẽme ìropézé hã mazazã. Mare di. ãne ìma romhâimana nherẽ, ma tô da'ahã na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã. ãne na ìãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ìsima aiwẽ za'ra wa'wa. Dazazéb 're ìhâimanazém na, ma tô da'wapéi'wa norĩ hã danhib'apito nhorõwa 'madâ'ã'wa norĩ hã siwi ìwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ìhâimana mono 'ru te, da te dasiwi ìnherézém na hã. Da'ahã na ma tô duré ãne na ìwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ìnherẽ õ 'wa'ãhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ hã te te wapari za'ra õ di aré. 14 Duré dazazéb 're ìhâimana wa, te oto wasisânawã norĩ hã ahã na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhib'apito hã, taha si te te 're ìpawaptob u'âsi mono wa. Taha wa, pahi ãna te oto 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã. 15 Ni'wam norĩ hã ìsiniwĩ da'ahã na 're dahâimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ìnhimiromhuri wẽ zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te ãma 're ìruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te ì'uwaibaba te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, te te ãma 're ìpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono wa. 16 Ta norĩ ma, tâma ìzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã romhuri te te ìma ìsômri na te te ãma ìwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã senai õ newa da te ìma 're ìnharĩ za'ra mono norĩ ma, tô sena na te dama 're ìanharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã. 17 Tane nherẽ, ìnhimiromhuri na te te 're ìruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wẽ na te te dama 're wasu'u za'ra mono õ di, Cristu hã. Sima si te te 're ìrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahã na ìsimirowasu'u wẽ niwĩ 're dahâimana za'ra mono da. Ma tô duré te te 're rosa'rata za'ra, ãne hawi te ãma 're robzépata za'ëtẽ mono da, dazazéb 're, 're ìhâimana mono ré.

18-19 Tane nherẽ, wẽ di tô, ìma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wẽ na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, duré ni'wam norĩ hã sima si te te 're ìrosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, wẽ di tô ìma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tô ìpire uptabi hã te tô wama 're hâimana. Taha wa, ãma ìto ti, wa

hã. Īãma 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu p'êžzani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowẽ na watobro, ãne na ĩma ĩromhâimana wasété zém hawi. ãne hã ĩma waihu'u pese wa, wa rowẽ u'âsi 're ĩhâimana tô. ²⁰ Taha wa, wa tô wa hã ĩpê'ê 're, 're ĩsi'madâ'â pese, niwamhã ĩnhimiromhuri na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te ãma 're ĩ'uwaimrami mono zém na ĩzô 're robaba tō mono da, õne u'âsi ĩpahi ãna te tãma 're romhuri u'âsi mono da, ãhãna zama. ãne wa, wa 'râwi te ĩsima 're ruiwapari u'âsi. ãne na tô sena ãma 're ĩhâimana mono zém na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra, ĩhâiba ré ré, ãma 're ĩhâimana mono na hã, duré áté ĩdâ'â da nherẽ, ãma 're ĩhâimana u'âsi mono na zama. ²¹ E marĩ da, wa za 're ĩhâimana tawamhã, ĩhâiba ré ré hã. Cristuhu ma 're ĩsisõmri u'âsi mono da si, 're ĩhâimana mono zé hã. Duré ĩdâ'â da wamhã, ĩma wẽ uptabi di duré. ĩhâiba ré 're ĩhâimana mono ré, ĩma 're ĩrowẽ mono zém nhipai u, ĩma wẽ uptabi di za, ĩdâ'â wamhã. ãne hã wa tô te ĩsina 're waihu'u u'âsi. ²² E ma hã wa za tawamhã ĩsima wẽ. E da te dasiwi ĩwĩrĩ su'u da si. E ĩhâiba ré ré 're ĩhâimana mono da si a'â. Wa hã 'râwi te ĩsima pisutu waihu'u õ di, ĩsi'uihã na hã. Tane nherẽ, aré ĩma wẽ di tô, ĩhâiba ré ré a'â 're ĩhâimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. ãne wamhã, romhuri ĩwẽ hã wa aré te tãma 're ab'manharĩ u'âsi a'â, Cristuhu ma, te tãma 're ĩda'awaibui mono zém na hã. ²³ ĩnhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapé zahuré, ĩpê'ê 'remhã. Ti'ai ãma 're ĩmorĩzé hã te rẽme da, wa ĩsima wẽ tô, Cristuhu siré 're ĩhâimana mono da oto, hãiwa ãma. ãne wamhã, ĩma 're rowẽ uptabi mono di aré, ti'ai ãma 're ĩhâimana mono zém nhipai u hã. ²⁴ Tane nherẽ, ai'udâna za'ra wa'aba, a'â ti'ai ãma 're ĩhâimana mono da hã, ĩma wẽ uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hã a'â. ²⁵ ãne na hã wa tô, tô sena na ĩsina waihu'u. Taha wa, 'râwi wa tô duré ĩsina waihu'u, za a'â asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono na hã, ĩnhimipawaptobzéb zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima ãma 're sa'êté za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ãma 're anomro aba mono da hã. ²⁶ ãne wamhã, nimahã na apã ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zesusihi ãma aiwata za'ra wa'wa, ĩzabu za'ra wa'aba zém na.

²⁷ Niha za ĩma romhâimana nherẽ, te za Cristuhu wasu'uwẽ zarina si 're anomro wẽ wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te

dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ hã da te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina. Duré áté ãma atẽme ãmorĩ za'ra wa'aba õ nherẽ, wa za tô õhõ na si ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã. **28** Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ 'ruiwapari'wa norĩ ma hã. ãne hã aipahi ãna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã râwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono za te te ã'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te ã'asõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã. **29** Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'ãma 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da. **30** Tame ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi ã'madâ'ã za'ra wa'wa, rowasédé hã da te ã'manharĩ na ãma, te robzépata da. Taha na, zahadu te ãrobzépata u'ãsi na ma tô ãhãna hã ãwasu'u hã ãwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo ãsine, rowasédé hã da te aima 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã za.

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame ãsi'a'uwẽzé wasu'u

2 ¹ Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, râwi asina 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowẽ wairébé u'ãsi 'wa, asina 're aihâtâ'ã za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da. ² Taha wa, ma'ãpé duré asiwi ãma sisiwi wa'aba, ãma 're ãrowẽ pusi u'ãsi mono zéb da hã, ai'ãma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wẽ na, te za misi haré rosa'rada hã 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. ã norĩ na te za asiwi ãma ãsisiwi za'ra wa'wa. Tawapsi, ãma 're rowẽ uptabi mono di za duré, ai'ãma za'ra wa'aba hã. ³ Rãwi asima si 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madâ'ã ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za ãwẽ na si 're ãdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'ãma

're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina. ⁴ Asima 're ĩwě za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ âma zama 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're ĩwě za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, ĩsimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩrosa'rata wě za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'âsi mono nherě, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'âsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi âna, ma tô wei mo tô, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima ĩwězéb zarina, ma tô tirě a'â, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, pire uptabi na 're ĩhâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Taha wa, ma tô si'a'uwě, dasine 're hâimana mono da, a'â.

⁸ A'uwě hâiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, tidâ'ázéb u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrízém na wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da nherě, ma tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi âna.

⁹ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, dâ'â nherě, apâ hâiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wě uptabi na. Ma tô duré ĩsisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tãma ana ni, Zezusihi ma, dama ĩsisi pire uptabi ma. Âne da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hâiwa âma uburé pese hâiba ré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai âma uburé pese hâiba ré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tãma ana ni, dama pire wa, adâ 're ĩhâimana za'ra mono zéb âma uburé pese 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, âne: "Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito." Âne na Zezu Cristuhu âma dawata za'ra wamhã, taha u'âbã, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, Wamama âma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're ĩrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ĩnhimiroti hã ĩwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherě, âhãna oto ai'rata ĩhâimana za'ra wa'aba õ nherě, te duré

ĩnhimiroti hã ĩwapari pese za'ra wa'wa, ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba õ nherẽ. Aihâimana prédup sina, te za 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na tãma ãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da. ¹³ E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aipẽ'ẽ 're, te te ai'ãma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, ĩsimípawaptobzém na marĩ na ãma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ĩ'uwaibaba si marĩ hã tãma 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marĩ na 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'ãbã za'ra wa'aba mono ãna, te za marĩ ĩwẽ si uburé 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹⁵ ãne na te za tõi 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'ãma 're sa'ra wa'aba mono tõi da, duré marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ wa, aiwẽ na 're anomro aba mono da. A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩ'anomro wẽ wa'aba mono norĩ hã, wasété uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wazari, duré tiwasété na 're ĩsiwamnarĩ pese za'ra mono norĩ wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za dama 're ĩrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, wasi hã hãiwa na te te dama 're ĩrowa'a za'ra mono ne. ¹⁶ Taha wa, rowasu'u ĩwẽ uptabi hã te za dama 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo, ãma 're ĩdanomro wẽ u'âsi mono zéb da hã. ãne hã dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za we apã ĩmorízéb ãma hã. E marĩ wa, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa tamemhã. Ti'ab ré, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, taré te ai'ãma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono õ zém na hã, ĩsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apã we ĩmorízéb ãma hã.

¹⁷ Sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã danhimizama na tãma danhoprubzé te te tãma 're ĩzata za'ra mono ne, ma tõi a norĩ wa'wa hã tãma 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norĩ hã uwa 'ru 'rãi wa'u ĩsé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tãma 're ĩzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, ãté ĩwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, ĩdã'ázém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. ãne na za ĩma romhâimana nherẽ, ĩma rowẽ uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, ãne na ĩma romhâimana nherẽ. ¹⁸ Taha wa, te za duré a norĩ wa'aba zama ĩzabãdã ãma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

19 Aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ĩma rowẽ hã, ĩwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowẽ za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ĩsima wẽ, Timotiu hã te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã ãne hã sena na te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apâ we ĩtẽme wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hã. 20 ãmemhã ni'wa hã ĩma hãimana õ di, ĩsine te te 're ĩasawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô õhõ si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'ãma 're hãtã'ã u'ãsi za'ra wa'wa Timotiu hã, rowẽ na si ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. 21 Tanei õ di, ni'wam norĩ hã. 'Rãwi te sima si marĩ zõ 're sõpré, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tãma 're ĩawẽ mono zéb zõ, sima 're sõpré mono õ di, ta norĩ hã. 22 Tane nherẽ, Timotiu hã 're ĩmorĩ wẽ na ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherẽ, 're ĩsipizari mono õ na hã. Ta hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'ãsi, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Ni'wa hã timama siré si te te 're ĩromhuri u'ãsi mono ne, ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'ãsi, ta hã. 23 Taha wa, wa tô ĩsima wẽ tô, ãme niha za ĩma ĩromhãimanazém na, te ĩsina waihu'u wamhã, Timotiuhu si te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba da. 24 Wanhib'apito si wa tô ĩsina umnhasi, te te ĩma pisutu da, ĩzama ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na.

25 Wasisãnawã Epaproditu hã ma tô we ĩtẽme ĩsatõrĩ za'ra wa'wa, te te ĩma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ĩãma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zõ nasi ĩwi ĩrowaptã'ã na hã. Cristuhu wasu'uwẽ na ĩsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhitob'ru norĩ, wasiré wa te 're ĩa'wapéi mono. Wẽ uptabi di, ta hã. Tane nherẽ, wa tô waihu'u, Timotiuhu wana, te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da apâ. 26 Ta hã te te duré apâ asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'ãma pẽ'zézé za'ra wa'aba wa. Duré ai'ãma hãtã'ã za'etẽ za'ra wa'aba di, ãme ĩhãzé na ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tô ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'wa, Timotiuhu wana. 27 Tô sena ma tô aré dãrã tô, hãzé wa. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô ãma aiwamri, dã'ã tô da. Taha ãma si õ di, ĩsiwamrizé hã. Te te pese wamhã, ĩãma zama ma tô duré aiwamri, ĩwi robzei'õ nherẽ, robzei'õ uptabi tõ da ĩwi, ĩsipai u. 28 Taha wa, wa ĩsima wẽ upta oto, te ãma atẽme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da apâ, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowẽ uptabi za'ra wa'aba hã. Duré wa hã ai'ãma ĩhãtã'ã za'ra wa'aba zéb zarina, ĩwi ĩrobzei'õzé hã ĩma si'utõrĩ hã, asabãdã za'ra wa'aba. 29-30 Taha wa, ma'ãpé ãma atẽme wisi aba wamhã, asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba

za Epaproditu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhíb'apito zazei'wa oto 're wahâimana za'ra mono na dâ'âsina, duré wasi'âma 're wasisânawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ãsine 're îhâimana wẽ za'ra mono norĩ zama, te za duré asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa, Epaproditu hã. Ta hã tâma romnhimimnhasi nherẽ, ma tô sisawi ãna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A norĩ wa'wa hã romhã na asimroi wa'aba wa, asiwi îpawapto waihu'u aba õ wa, ma tô õhõ si îpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. ãne wa, te za ato sina apã asiwi î'ârĩ wẽ wa'wa, atẽme wisi za'ra wa'aba wẽ te.

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're î'uwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

3 ¹ Îsisânawã norĩ, ma'ãpé asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhíb'apito ãma oto 're anomro aba mono wẽ te. Te aima îrob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba zém na, te ãma aima îsisiwi za'ra wa'aba zém na hã, te îsiwi ãma ro'wa're õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tô înhimi'ui'ére na aima ãma sahu za'ra wa'wa, te ãma aima îrob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba zém na hã, tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ãsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da. ² Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã 're asi'madâ'ã pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're îsiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're îhâimana za'ra mono norĩ wi. Marĩ îwasété si te ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra. ãne te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra: “Aibã norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nhihâri za'ra, taha zarina 'Re îhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.” ãne te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherẽ, te ta norĩ hã dahâiba hã taré te te dawĩ 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re îhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. ³ Ta norĩ hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ na hã. Wa norĩ si, wa 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're wahâimana za'ra, Îpẽ'êzani nhimipawaptobzém na ãma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marĩ hã wasi'uihã na wa te 're î'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina ãma 're î'uwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, îwẽ te te wama î'manharĩ za'ra zém na si, wa tô wa te wasima ãma 're rowẽ za'êtẽ uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. ⁴ Ni'wam norĩ hã te tô 'rãwi 're si'madâ'ã ze za'ra, marĩ hã si'uihã na te te 're î'manharĩ za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re

ihâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da newa. Marĩ hã wasihawi wasi'uiahã na wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô ĩbâre wa aré wa hã danhipai u 're ĩsi'umnhasi, marĩ hã ĩsiahawi te 're ĩ'ab'manharĩ mono zém na hã, taha zarina, ĩsi'uiahã na ĩsisô'reptuzé hã te ĩsina ãma uwaimrami da. ⁵ E marĩ wa. ĩwaptã'ázém hawi bâdã hã 8 na ĩ'ãma ne parimhã, ma tô ĩnhihâiwata nhizãri ni, zudezu norĩ 're ihâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izarazéhé nhihudu 're ihâimana mono. Duré ĩ'ra Bêzamihĩ nhihudu 're ihâimana mono. Wa hã duré ebreusi uptabi. E marĩ wa. ĩhi'rata norĩ hã uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono ãna. Duré parizezu na dame 're ihâimana mono wa, wa tô 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madã'ã pese, Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã, ĩsimiroti na hã. ⁶ Wasiré zudezu norĩ hâimanazém na, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're ihâimana mono da, wa tô 're ĩsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, wa tô te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ô newa, ta norĩ hã te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madã'ã pese tô, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri da newa. Taha wa, nima hã ĩsimiroti te ãma ĩ'upa na da te dasiwi ĩwaih'u' u ô di.

⁷ ãne na 're ihâimana 'rata mono zém na aima ĩsi'rãzarõtô za'ra wa'aba zé hã ĩma wẽ di aré, taha si ĩma pire wa, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri da newa. Tane nherẽ, Cristuhu ma oto 're ihâimana mono wamhã, tarére oto ĩma hã, 're ihâimana 'rata mono zé hã. ⁸ 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri da, uburé marĩ hã ĩsiahawim na te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã taré uptabi oto ĩma hã. Misi te ĩpire uptabi hã ĩma 're hâimana oto. ĩnhib'apito, Cristu Zezusi hã rãwi te ĩwaih'u' u pese da si, te ĩma 're hâimana oto, taha si. Marĩ zô 're ĩnhimipari mono ô di oto, ta hã ĩma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ĩma 're hâimana oto, 're ihâimana 'rata mono zé hã. Taha wa, Cristuhu niwĩ ĩhãiba na te ĩsaprĩ wẽ da si, wa 're ĩsi'madã'ã wẽ u'âsi. ⁹ Misi haré Cristuhu ãma si oto 're ihâimana mono da, wa tô ihâimanazéb 'rada hã rãwi ĩsiwi wẽ'ô pese. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã, ĩsi'uiahã na te 're ĩ'madã'ã pese mono na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri da, ĩsina 're ĩnhimipari mono ô di oto. Cristu hã te ĩsina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩwêsãmrizéb ré si, wa oto 're ihâimana, taha si te te ĩpisutu wa oto. ¹⁰⁻¹¹ Cristu hã rãwi te ĩwaih'u' u pese da si, wa tô ĩsima wẽ, wa hã. Ta hã dã'ã nherẽ, apã hãiwã'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ihâimana 'rata mono zé hã oto ĩma si'utõrĩ wa, duré taha wa'rãmi ihâimanazép

tém na si oto 're ihâimana mono wa, wa isima wê, inhiptete sina taha âma si oto 're ihâimana mono da, isimpawaptobzé iwê ré si. Âne hã wa tô duré isima wê, Cristu hã ti'ab ré te te 're irobzépata mono ne, te 're irobzépata mono da si, isine. Cristu hã dazada idââ ne, 're ihâimana 'rata mono zé hã ima isi'utõrĩ da si, wa tô isima wê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iwê wamhã, te te ima pisutu da, isiré 're ihâimana u'âsi mono zéb da hã.

Dawara na romnhimir'ézé wasu'u

12 Wa hã uburé marĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ima ipisutuzéb zarina, 're ihâimana mono zém na te isina 're i'uwaimrami mono na, 're isi'madââ mono õ di. Mare di. Zahadu te isina uwe õ di, wa hã. Tane nherê, wa tô taha zô 're isiwasutu u'âsi, iwê uptabi hã nimahã na te isina sô'õtõ da. Âhã da, ma tô Cristu Zezusi hã iâma tinhib'a'uwê. 13 Isisânawã norĩ, wa hã rãwi 're isi'madââ mono õ di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ima ipisutuzéb zarina, 're ihâimana mono zém na te isina i'uwaimrami na hã. Dawara na 're dasirême za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhã, dasibabarãi u apã da te 're rob'madââ za'ra mono õ di. Dasisõwap si te da te 're rob'madââ za'ra, õne haré. Tane duré, wa hã marĩ te 're i'ab'manharĩ mono zém na 're isipo're pu'u zahu mono õ di. Mare di. E marĩ wa. Õne haré marĩ iwê hã inhowa 're ihâimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi. 14 Marĩ iwê hã da te dasina 're sô'õtõ za'ra mono da, taha zô 're dasirême za'ra mono wamhã, awa'awi u'âsi 're idasisa'rei mono ne, wa marĩ iwê uptabi zô 're isiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihi dââzém na 'Re ihâimana u'âsi mono, 're ihâimana mono zép té, za te te ima isõmri zô si.

15 Wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina âma 're iwahâimana za'ra mono norĩ hã, âne zô wa za tô wa te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô âhã zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherê, ni'wam norĩ hã asiré 're ihâimana za'ra wa'aba mono hã rosa'rada aimawi na i'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're waihu'u za'ra, tô õhõ na si wasiré te te âma 're rosa'rata za'ra mono da oto. 16 'Re ihâimana u'âsi mono pẽzani te te wama 're i'awaihu'u mono zém na si, wa za tô âma 're wahâimana za'ra, tô õhõ na si.

17 Isisânawã norĩ, ma'apé 're imorĩ wê ne, isine 're anomro wê wa'aba mono za. Ni'wam norĩ ma, tãma âma 're iwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ihâimana wê za'ra mono norĩ ne, te za a norĩ wa'aba zama âma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. 18 Ni'wam norĩ hã ahã na Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, te tihâimana wasété zarina, Cristu hã wedepo'õ nnonhi'rãmi na dazada idââzé

wasu'u da, 're hâimana za'ra. ã norĩ wasu'u na hã ahâ na wa tô te âma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, âhãna wa duré aima âma sahu za'ra wa'wa, ãwawa sina te âma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherẽ, rob'ui'ére na hã. 19 Ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're ãdahâimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marĩ wa. Ta norĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te marĩ hã tihâiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono upana. E ta norĩ hã tihâimana wasété na 'râwi 're siwẽ'õ za'ra mono ã bâ, te bété sina 're wata za'ra, 're ãhâimana wẽ uptabi za'ra mono na hã. Ti'ai âma uburé marĩ hã ãwasété na si, te ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. 20 Tane nherẽ, wa norĩ ma hã ti'ai âma waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra mono õ di. Hâiwa âma si te waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra. Ta hawi za wei wazô ãmorĩ zô si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zô, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zô si. 21 Taha si te uburé marĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're ab'madâ'â, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahâiba ãtém na wama âma saprĩ za'ra, wahâiba ãsib'uwere ré 're ãwanomro 'rata mono zém hawi, ãsi'utõrĩ pese hawi. Tawamhã wahâiba ãtéb ré, Cristuhu hâiba ne ãwẽ uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ã'rata.

Paru hã te te dama ãroti 'rãsutuzé wasu'u

4 1 Taha wa, ãsisãnawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé Wanhib'apito âma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'âma ãpẽ'ẽzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'râwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhã na nherẽ, te asina ãma 're ãrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tô te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ãto sina. ãne wa, te za asiptete sina õhõ âma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

2 ãhidiba norĩ, Ewodiza duré Sõtiti, ãne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ, 're aihâimana aba mono wa, ma'ãpé rowẽ na si apã asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono ãna. 3 Duré a hã ãpawapto wẽ 'wa, ma'ãpé ã pi'õ norĩ hã pawapto zahuré na. Ta norĩ hã ma tô ãsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama âma 're ãropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ãsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hâimana za'ra ãbaihã na hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata za 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ãbaihã 're ãhâimana mono na hã.

4 Ma'ãpé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito âma oto 're anomro aba mono na dâ'ãsina. Wa za duré aima âma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoi u'âsi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïwê na. E marĩ wa. Wanhíb'apito hã za we apâ morĩ su'u na dâ'âsina. ⁶ Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're ïrowaptêrê za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zô aiwi 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipê'ê 're, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi aba mo. ⁷ Rowê hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono hã, ïwê uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ïwaihu'u za'ra mono ô hã. Taha si te za te te 're aipê'ê nomri wê za'ra wa'wa, marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi âma oto 're anomro aba mono zéb zarina. ãne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi rowê hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'âma tâma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ Ìsisânawã norĩ, ïnhimiroti na wa za oto âma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, âhãna te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tô sena 're ïhâimana za'ra mono na si te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're ïwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwê uptabi na hã, duré marĩ hã wasété âna 're ïhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ ïwê hã da te 're ïsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wê wa, âma 're ïdatob'uzu za'ra mono na hã. ãne na si te za uburé marĩ ïwê uptabi na asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ïwasu'u wê za'ra mono na si. ⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ïwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, atômo na asiwi 're ï'madâ'â aba mono na, ma tô duré ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. ãne na uburé marĩ na aima 're ïsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama rowê nhomri'wa hã te za 'rãwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'âma ïwatazé wasu'u

¹⁰ ãne wa, aima ïtoi uptabi za'ra wa'aba di âhãna hã, aré ai'âma 're rob'é'é hã za'ra wa'aba mono nherê, apâ ï'âma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ïma asôprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhíb'apito âma ïwata, ïtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Áté ï'âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ô di, we ïma asôprub za'ra wa'aba zém na asiwi ïzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherê, ma tô ï'âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tô. ¹¹ E tawamhã, nimahã na

marĩ zô ĩwi ĩro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhâtâ'â mono wa, wa âne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, âhâna hã. Mare di. Taha wab õ di. Âté nimahã na marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, duré niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa ĩsina 're ĩhâtâ'â mono âna 're ĩhâimana u'âsi tô. **12** Âne hã ĩma waihu'u pese di, marĩ zô dawi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. Âne hã te dame pibui ahâ di. Duré danhimarĩ ahâ na 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, wa tô waihu'u, robzei u'âsi 're ĩhâimana mono zém na hã. Nimahã na hã ĩsai ahâ wamhã, duré mra te 're sêpata mono nherẽ, tane nherẽ, ĩma 're rowẽ u'âsi mono di, âne hã aiwa ĩma hã. Nimahã na hã marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono õ wamhã, duré âté marĩ zô ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, ĩma rowẽ di. Âne wa, wa ĩto sina 're ĩhâimana. E marĩ wa. ĩma 're ĩromhâimana mono zé hã aiwa wa. **13** Âne hã niha ĩma 're romhâimana mono nherẽ, sada 're ĩnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ĩnhiptetezé te te ĩma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

14 Tane nherẽ, ĩma wẽ uptabi di, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã, âhâna âme te robzêpata ré hã. **15** Piripu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ĩnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tô ĩãma ana wẽ wa'wa, ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asirã'õtõ aba mono norĩ hã. Masêdoniza na asipti'a nho'õmo nhisi hawi wa'aba oto ĩmorĩ wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩãma sina za'ra õ di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tô asiwi ĩpawapto wẽ wa'wa tô, âma ĩhâimanazéb da hã. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. **16** Duré aihawi za'ra wa'aba ĩmorĩ wamhã, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi âma ĩnhamra ré hã, ma tô duré ĩpawaptobzéb da hã nasi asiwi ĩsõmri za'ra wa'wa, ĩma, marĩ zô nasi ĩwi rowaptâ'â sidâpâsi. **17** E asõprub za'ra wa'aba zém na ĩma âma sahu za'ra wa'aba da, wa tô âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ĩsãna'rata hawi ĩãma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ĩwẽ na za te te aipawa'âbã za'ra wa'aba na te te aima âma sa'êtẽ za'ra wa'aba da si, wa tô te ai'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. **18** Âme wa tô uburé marĩ hã ĩsima waibui wẽ, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaproditu hã ma tô we ĩma âwisi wẽ, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â õ di oto. Sa'êtẽ na te za oto marĩ hã ĩma tihâiba. Âne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Asõprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati ĩsadaze hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩzata za'ra mono zéb zarina, tâma âma 're ĩrowẽ pusi mono ne, tâma wẽ

*Danhibzari hã Paruhu ma, da te t'ãwisizé
Piripu 4.14-18*

uptabi di duré ãhãna hã, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zé hã. ¹⁹ A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ĩnhib'apito hã uburé marĩ hã ĩwẽ uptabi hã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa sa'ëtẽ na, marĩ zô aiwi 're rowaptãã za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'ëtẽ na te te aima 're sãmri za'ra wa'wa ĩwẽ hã, Cristu Zesusihi ãma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina. ²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si, 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za, Wamama ãma si. Tane tô.

Paru hã te te idazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'ãpé uburé ĩma ãma sawi za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ oto 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zesusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're t'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

Ãme ĩsisãnawã norĩ hã, ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ĩrãta 're ãhãimana za'ra mono hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ĩsiré. ²² Uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, ãme 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorõwa ãma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norĩ zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da.